

Jak płacą w turystyce?

2012-10-23

Zgodnie z danymi GUS najczęstsze miesięczne wynagrodzenie ogółem brutto otrzymywane przez pracowników gospodarki narodowej wynosiło 2020,13 zł. Zarobki do tej wysokości otrzymywało 25,4 proc. pracowników. A jak zarabia się w turystyce?

Zmienność zarobków w turystyce jest wyjątkowo duża. Zależy od sezonu, regionu kraju a nawet od... pogody. Również forma zatrudnienia nie ułatwia zrobienia bilansu. Na bardzo wielu stanowiskach nie pracuje się na stałej umowie, ale albo w ramach samo zatrudnienia, albo umowy o dzieło czy zlecenie. Nawet w przypadkach gdy praca świadczona jest na podstawie umowy o pracę, zmienna część wynagrodzenia w formie premii czy prowizji jest nierzadko większa niż płaca zasadnicza. Chcąc przedstawić obraz najbliższy realnym zarobkom postanowiliśmy przy niektórych zawodach nie sumować ewentualnych dniówek. Dotyczy to przede wszystkim zawodów pracujących "na akord" jak np. piloci czy przewodnicy, ponieważ na ich pensje składa się wiele elementów i do tego potrafią znacząco różnić się w zależności od sezonu, pozycji i renomy na rynku. W efekcie są pracownicy dostający zlecenia przez większą część roku, inni pracują tylko w najwyższym sezonie, w pozostałym okresie utrzymując się z oszczędności. Nie dokonaliśmy również dokładnego przeliczenia kwotowego jeśli chodzi o prowizje. W tym przypadku również wynika to z dużych różnic jakie występują nawet w tym samym mieście pomiędzy np. punktem agencyjnym w dużej galerii handlowej i małym lokalu na uboczu. Niekiedy podajemy dodatkowe informacje (np. o długości wysokiego sezonu) w celu zorientowania się na jakie zarobki można liczyć mając wtedy zlecenia lub prowizje. Tak więc nasze podsumowanie zawiera pewne uśrednione dane. Sporządziliśmy je na podstawie ankiet i rozmów z osobami zatrudnionymi na poszczególnych stanowiskach. W miarę możliwości staraliśmy się w różny sposób weryfikować te informacje (co nie zawsze było możliwe).

Piloci, przewodnicy, rezydenci

Piloci, przewodnicy, rezydenci, czy animatorzy pracują bezpośrednio z klientem. System ich wynagradzania jest dość podobny. Piloci i przewodnicy w zdecydowanej większości "pracują na swoim". To znaczy, że prowadzą działalność gospodarczą i wystawiają rachunki biurom dla których pracują. Część zarobków wypłacana jest "pod stołem", czyli bez umowy i co za tym idzie podatków itp. Średnia miesięczna kwota jaką zarabia pilot czy przewodnik jest bardzo różna i zależy od znajomości języków obcych, kontaktów i renomy w branży, miasta w którym pracuje (przewodnik). Główny sezon w kraju trwa mniej więcej od kwietnia do końca czerwca i od września do końca października (mniej intensywnie). W przypadku grup zagranicznych (przyjazdowych i polskich wyjeżdżających za granicę) wysoki sezon trwa od maja do końca września. Podane stawki są kwotami netto, czyli takimi jakie na rękę dostaje przewodnik pracujący dla biura. Własne grupy są zazwyczaj lepiej płatne, a to ile dokładnie zostaje "na rękę" zależy m.in. od obrotów i kosztów.

Biura, informacje turystyczne

W przypadku niektórych stanowisk występuje duża sezonowość. Największa sprzedaż to okres od kwietnia do czerwca-lipca. Wówczas też pracownicy sprzedający imprezy mogą liczyć na największe prowizje. W przypadku biur mających w ofercie imprezy narciarskie dochodzą obroty w okresie październik- styczeń. Jeśli chodzi o wyjazdy krajowe to największa sprzedaż (zielone szkoły, wycieczki szkolne) trwa od stycznia/lutego (zależnie od ferii zimowych) do maja oraz na początku roku szkolnego (mniej więcej do końca września). Nieco dłużej trwa sprzedaż imprez dla dorosłych

(zakłady pracy - z funduszu socjalnego, wyjazdy integracyjne).

Hotele, pensjonaty

W tej grupie płace zależą od regionu oraz wielkości miasta, standardu obiektu i co za tym idzie wymagań (głównie językowych) jakie trzeba spełnić by pracować na danym stanowisku. Więcej zarabia się zwykle w hotelach dużych sieci międzynarodowych, w dużym mieście niż niewielkim hotelu na prowincji, nawet gdy ten ostatni ma więcej gwiazdek. W tym pierwszym przypadku wymagana jest znajomość języków obcych (przynajmniej na poziomie komunikacyjnym) nawet na szeregowych stanowiskach.

Inne

W tej grupie umieściliśmy osoby pracujące w szeroko rozumianej turystyce. W przypadku niektórych zarobków trudno rozróżnić jaki procent stanowią przychody ze ściśle rozumianej turystyki.